

יציאה	כניסה	יום
17:26	16:09	יום
17:27	16:23	ת"א
17:24	16:13	חיפה
17:28	16:28	ב"ש

דבר המערכת

התורה מציינת שבמפגשם נפלו יוסף ובנימין אחד על צווארו של השנים. אומרים הפרשנים שבנימין בכה על המשכן שבחלק יוסף שעתיד להיחרב ויוסף בכה על ביהמק"ש שבחלק בנימין שעתידין להיחרב. אחד בכה על השני, כשהשני שרוי בצרה אנו יכולים להצטער עבורו אבל כשאנו נמצאים בצרה אנו לא יכולים רק לבכות אלא חייבים גם לפעול כדי לפתור את הבעיה. שבת שלום ומבורך, שלכם יוסי סולומון.

נקודה בפרשה הרב מרדכי אפרתי

הארה בחסידות הרב מענדי סולומון

במשנה מובאת מחלוקת בית בין שמאי לבית הלל לגבי "כיצד מרקדין לפני הכלה?" ב"ש אומרים כלה כמות שהיא וב"ה אומרים כלה נאה וחסודה.
 בחסידות מבואר שהתוכן הפנימי של מחלוקתם הוא בעצם שתי גישות כיצד לגשת לעבודת ה'.
 "כלה" הוא מלשון "כלתה נפשי", דהיינו האהבה הטבעית שיש בנפש היהודי. והשאלה כיצד מרקדין היא כיצד יכולים לגלות אהבה זו של בחינת "כלה"?
 לדעת בית שמאי ששורשם בגבורה, אהבת ה' יכולה לבוא רק על ידי זיכור החומר, רק אחרי שהאדם עוסק בכפיית הרע שבו וזיכור החומריות אז הוא יכול לאהוב את ה' באמת, וזהו "כלה כמות שהיא" שאם יש לאדם פגמים וחסרונות הרי זה מפריע לאהבת ה'.
 לעומתם בית הלל אומרים "כלה נאה וחסודה", דהיינו שהתחלת העבודה היא בהמשכת אור ה' על הנפש על ידי התבוננות בגדלותו ית', ועל ידי זה הרע נדחה מעצמו. זאת אומרת שהאדם צריך להאיר את נפשו אפילו שעדיין יש לו פגמים, והאור מגרש את החושך לבד. כך גם כן כאשר אדם מתעסק עם אלוקות ומתבונן בגדולת ה' אזי ממילא הרע נדחה ממקומו.

פרשת השבוע פותחת בפסוק "ויגש אליו (אל יוסף) יהודה".
 לאן ולמה ניגש הרי היה לידו והיה מנהל איתו דו שיח מקרוב?
 דון יצחק אברבנאל (ספרד, 1492) עונה על כך שיהודה ניגש אל יוסף כיוון ביקש ממנו משהו מאוד לא חוקי, ברוב מערכות המשפט והענישה לא יעלה על הדעת שהפושע ישוחרר ומישהו אחר יישא בעונש ולכן יהודה ניגש, התקרב ליוסף כאשר הציע לשופט הצעה פלילית כזו שאותה אף אחד לא צריך לשמוע ("באזני אדוני").
 מאידך רבנו חיים בן עטר (מרוקו, 1743) טוען שיהודה חשש שביוכוח עם יוסף הוא ינצח בטיעונים ובדמגוגיה שלו את יוסף אבל אם זה יקרה מול עבדי יוסף ושריו יוסף יבוש ויתבזה ועלול להרוג אותו מאחר והנוהג בעולם העתיק היה שאסור לנצח את המלך או השליט בויכוח פומבי (ראה קטיעא בר שלום ע"ז י:), לכן יהודה מתקרב וניגש ליוסף כדי שהנוכחים לא ישמעו ובכך יוסף לא יבוש והוא יהודה לא יסכן את חייו.
 למרות כל האמור לעיל אפשר לומר שהמאבק כאן אינו בדיבורים אלא בהבנת מציאות החיים עליונותיהן וירדותיהן.

פנינים לשולחן השבת

"אם לא ירד אזויכם הקטן... לא תוסיפון לראות פני" (מ"ד, כ"ג) – אומר על כך סניגורם של ישראל, רבי לוי יצחק מברדיטש'ב: הקב"ה אומר לראשי שבטי ישראל – "אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם" – אם לא תיקחו אתכם את אחיכם הקטנים תחת חסותכם, תדאגו לפרנסתם, לחינוכם ולקרבתם לתורה, אזי "לא תוסיפון לראות פני" – אין לי חפץ בכם. רבי מאיר מפרמישלאן אמר על "כי איך אעלה אל אבי" – איך יכולים מורי הדור לעלות ולהתייצב בפני אבינו שבשמים, במצב של "הנער איננו אתי" – כשהדור הצעיר מנותק ולא הולך בדרכי אבותיו. שהרי "כי עבדך ערב את הנער" – אנו אחראים וערבים לחינוך הנוער.
 "אל תרגזו בדרך" (מ"ה, כ"ד) – רש"י פירש: "אל תתעסקו בדבר הלכה" – שכן דרכו של יוכוח שלא לשמה, תחילתו התנצחות בהלכה בין מקילים למחמירים, וסופו האשמות שווא, ריב ומדון. פירוש נוסף: בידוע, ששנאה/אוייב משותף – גורם להתלכדות. כשהשנאה המשותפת נעלמת – מתחילים לריב ולהטיח האשמות זה בזה. לכן הזהיר יוסף את אחיו "אל תרגזו בדרך" ה' היו צמודים להודאתכם אצלי "אבל אשמים אנחנו", ואל תחזרו לדון ולעסוק עוד בפרשת מכירת למדיינים, שכן זה רק יעורר ריב ומדנים ביניכם.

יוסף מסמל את האדם שאין לו נפילות, הוא רואה את אלוקיים בכל רגע, לא חוטא עם אשת פוטיפר, שם שמים תמיד שגור בפיו והוא אינו נופל בתאוותיו, מאידך יהודה מסמל את האדם שרוצה להיות טוב אבל לפעמיים יש לו נפילות ומעידות, הוא נדחף לאישה זונה, שוכב (מבלי שידע) עם כלתו אבל למרות הנפילות הללו הוא תמיד יודע לקום, הוא יודע להודות בכישלון ("צדקה ממני") ולהמשיך הלאה לתקן את עצמו.
 אישיותו של יוסף שלא טעמה נפילה טוענת, לא ייתכן שאדם יגנוב ולא יקבל עונש שהרי האדם צריך להיות ישר כסרגל כמוני, ומאידך אישיותו של יהודה טוענת שהאדם אינו מלאך אלא יצור אנושי בעל תאוות ויצר נפילות וכישלונות אבל החכמה היא לדעת לקום מהנפילה, להודות בכישלון ולהמשיך הלאה (לכן המשיח שיבוא מיהודה נקרא "בר נפלי" בן הנפילות וגם "סוכת דוד הנופלת"), "שבע יפול צדיק וקם" אומר שלמה המלך (משלי כ"ד, ט"ו), דהיינו למרות שהוא נופל שבע פעמים בחטא עדיין קוראים לו "צדיק", כי הוא יודע לקום, לא ליפול לייאוש מהחטא אלא לתקן ולהתנער ממנו.
 יהודה ניגש ליוסף, פירושו, הדרך להיות "יוסף" עובר דרך "יהודה". רק כאשר יודעים לקום מהנפילות ולא להתייאש בגללן אפשר להגיע למציאות של חיי קודש ללא רבב.

רבי משה סופר, בעל 'חתם-סופר', היה נוהג להאריך בתפילת שמונה-עשרה. פעם אחת, אחרי התפילה, ניגש אליו אחד המתפללים ואמר: "רבי, האומנם כדאי כל-כך להאריך בתפילה? הנה, בזמן שרבנו התפלל הספקתי לסיים את התפילה ואף גם ללמוד שני דפי גמרא עם תוספות".

חי"ך רבי משה והשיב: "חז"ל אמרו שהמאריך בתפילתו מאריכים לו ימיו ושנותיו. אם-כן, על-ידי אריכות התפילה אזכה לחיות יותר, וממילא אוכל להשלים את דפי הגמרא שכביכול 'החמצתי' בגלל אריכות התפילה"...

והמסר הנלמד מהסיפור - לעיתים אנחנו ממהרים להמשיך לשלב הבא וכתוצאה מכך מתפללים במהירות, סיפורו זה של רבי משה סופר מסביר לנו שאין דבר שנפסיד מהתפילה שלנו, להפך! רק נרוויח, הן בגשמיות – אריכות ימים, והן ברוחניות – בעקבות אריכות הימים הטובה שתהיה לנו יהיה לנו גם יותר זמן ללמוד את התורה הקדושה. שנזכה להתפלל במתינות יותר ושכל התפילות שלנו יתקבלו לטובה ולברכה עד לתפילה ולזעקה הגדולה מכולן, התפילה לבניית בית המקדש השלישי וביאת המשיח במהרה בימינו, אמן!

מתכון לשבת רונית מרקמן

הארה באמונה רון קרתא

לביבות תפוא

מצרכים:

- 4 תפוחי אדמה מבושלים ומעוכים
- 1 בצל גדול קצוץ
- חצי צרור פטרוזליה
- חצי כף מלח
- קורט פלפל
- חצי כפית מרק עוף
- חצי כפית כורכום
- 2 ביצים
- 3 כפות קמח

אופן הכנה:

מערבבים הכל ומטגנים עד להזהבה.

בתאבון!

מספר נערים עמדו על המזח וצפו באוניות היוצאות מהעיר והחוזרות אליה. הם ראו אוניה יוצאת להפלגה בזמן שעל הנמל עמדו קבוצת אנשים שנופפו לשלום לקרובי משפחותיהם שהפליגו עליה, שרקו והריעו, שמחו וצהלו. באותה העת חזרה אוניה אחרת מהפלגתה, עגנה סמוך למזח, הורידה את הכבש וכל האנשים ירדו ממנה והלכו לדרכם, אף אחד לא הריע ולא קיבל את פניהם. במקום עמד זקן חכם ואמר: "עולם הפוך ראיתי". כששמעו הנערים את דברי הזקן שאלוהו: "עולם הפוך?! מה כוונת כבודו?". "ראו" השיב הזקן, "כשיצאה האוניה להפלגה כולם הריעו, צהלו ושמחו, ואילו כשאוניה אחרת חזרה לנמל אף אדם לא שמח, לא הריע, זהו עולם הפוך..."

התפרץ אחד הנערים ואמר: "אני עדיין לא הבנתי את כוונתך..." השיב לו הזקן: "כשהאוניה שיצאה מהעיר הפליגה היו כולם צריכים להיות מודאגים, מי יודע מה יקרה לה בלב ים? איזו סערה תתקוף אותה? והאם היא תגיע בשלום אל יעדה? ואילו כשחוזרת אוניה לנמל כולם צריכים להריע, לשמוח ולנופף לשלום, שהרי האוניה חזרה בשלום אל יעדה..." (מדרש)

אמר שלמה המלך: "טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו" (קוהלת ז', א')

דבריו של שלמה המלך לכאורה לא מובנים, האם יום המוות טוב יותר מיום הולדת האדם? הרי כשתינוק נולד כולם שמחים ואילו כשחלילה אדם נפטר כולם עצובים...

אם נעמיק נבין שהחכם מכל האדם ראה את האמת - כשהאדם נולד הוא כמו "אוניה" המפליגה אל יעדה, לא ידוע מה יעבור האדם במהלך חייו, כמה יהיה מאושר? כמה יהיה חלילה בצער? כמה תורה ילמד? כמה יזיק לבריות? האם יהיה לו שם טוב או חלילה שם רשעים ירקב? האם יגשים את תכליתו או שיצר הרע ישלוט בו? - כשהאדם נולד צריכים להיות מודאגים.

"יום המוות מיום היוולדו" - כשהאדם עבר את מסלול חייו בדרך טובה, קנה לעצמו שם טוב, היה אהוב למטה ואהוב למעלה, הגשים את תכליתו, למרות שיש כאב עם הסתלקותו, צריכים כולם להיות שמחים שאותו אדם חזר לביתו בשלום, ללא פגע ועם הגשמת תכליתו.

לכולנו יש את אותה התכלית, כולנו צריכים להגיע ל"קו הסיום" כשבמהלך חייו הגשמו את התכלית שלנו, אספנו כמה שיותר מצוות ועשינו כמה שיותר חסדים.

כשתינוק מגיע לעולם כולם שמחים, עלינו לדאוג שנשמח גם כשנסתלק מן העולם כשבאמתחתנו כרטיס כניסה לעולם האמת...

פתגם השבוע

"בכל אדם יש דבר יקר שאינו נמצא בשום אדם אחר"

(רבי פנחס מקוריץ)

